

▶ พระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๖

- ให้อำนาจ วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๑๑๘ ก หน้า ๑

หลักการและเหตุผล

โดยที่กีฬาอาชีพเป็นกิจกรรมกีฬาที่นานาชาติประเทศให้ความสำคัญ และเป็นอาชีพหนึ่งที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่นักกีฬาอาชีพ บุคลากรกีฬาอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับกีฬาอาชีพ อีกทั้งการจัดให้มีการแข่งขันกีฬาอาชีพหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกีฬาอาชีพ ยังเป็นปัจจัยส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และเผยแพร่ชื่อเสียง เกียรติภูมิของประเทศ แต่ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่ส่งเสริมกีฬาอาชีพให้มีมาตรฐานทัดเทียมนานาชาติประเทศ และกำหนดมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนานักกีฬาอาชีพ บุคลากรกีฬาอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับกีฬาอาชีพที่ชัดเจน จึงสมควรกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมกีฬาอาชีพ เพื่อกำหนดมาตรฐานด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับกีฬาอาชีพให้สอดคล้องกับสากล เพื่อยกระดับมาตรฐานการกีฬาอาชีพในประเทศไทย และเพื่อคุ้มครองช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนานักกีฬาอาชีพ บุคลากรกีฬาอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับกีฬาอาชีพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญโดยสรุป

๑) บทนิยาม (มาตรา ๔)

“กีฬาอาชีพ” หมายความว่า กีฬาที่จัดการแข่งขันอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานสากลและมีนักกีฬาอาชีพเข้าร่วมแข่งขันกัน โดยมีรายได้จากการแข่งขันตามชนิดหรือประเภทที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“นักกีฬาอาชีพ” หมายความว่า ผู้ซึ่งเล่นกีฬาอาชีพเป็นอาชีพ

“บุคลากรกีฬาอาชีพ” หมายความว่า ผู้ตัดสิน ผู้ฝึกสอน หรือผู้ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาอาชีพ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ” หมายความว่า บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคลซึ่งจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ

“สมาคมกีฬาอาชีพ” หมายความว่า สมาคมกีฬาที่ได้จดทะเบียนแล้วตามกฎหมายและมีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับกีฬาอาชีพหรือการส่งเสริมกีฬาอาชีพ

“สโมสรกีฬาอาชีพ” หมายความว่า คณะบุคคล หรือนิติบุคคลที่ก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับกีฬาอาชีพหรือการส่งเสริมกีฬาอาชีพ ไม่ว่าจะเรียกชื่อว่าสโมสรหรือไม่ก็ตาม แต่ไม่หมายความรวมถึงสมาคมกีฬาอาชีพ

“การล้มกีฬา” หมายความว่า การเข้าแข่งขันกีฬาอาชีพโดยแสวงงแพหรือโดยกระทำการหรือไม่กระทำการแข่งขันกีฬาอาชีพโดยมีเจตนาทุจริต และให้หมายรวมถึงการเข้าแข่งขันกีฬาอาชีพโดยสมยอมกันเพื่อให้ผลการแข่งขันเป็นไปตามที่กำหนดไว้เป็นการล่วงหน้า

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมกีฬาอาชีพ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกีฬาอาชีพ

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทยหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทยมอบหมายเป็นหนังสือ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒) คณะกรรมการ (หมวด ๑, มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๑๖)

๒.๑) คณะกรรมการกีฬาอาชีพ

กฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการกีฬาอาชีพ ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๖ คน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย

(๓) กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งได้รับเลือกให้เป็น ได้แก่

(ก) ผู้แทนนักกีฬาอาชีพซึ่งมาจากการเลือกกันเองของนักกีฬาอาชีพให้เหลือ ๔ คน โดยต้องเป็นนักกีฬาอาชีพต่างชนิดกัน

(ข) ผู้แทนผู้เกี่ยวข้องกับกีฬาอาชีพ จำนวน ๔ คน ได้แก่ ผู้แทนบุคลากรกีฬาอาชีพ ผู้แทนผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ ผู้แทนสโมสรกีฬาอาชีพ และผู้แทนสมาคมกีฬาอาชีพ ซึ่งมาจากการเลือกกันเองในแต่ละฝ่ายให้เหลือฝ่ายละ ๑ คน โดยต้องเป็นกีฬาอาชีพต่างชนิดกัน

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมกีฬาอาชีพ จำนวน ๖ คน ซึ่งในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการกีฬา ด้านการตลาดและระบบสิทธิประโยชน์ ด้านกฎหมาย และด้านสื่อสารมวลชนเกี่ยวกับกีฬาอย่างน้อยด้านละ ๑ คน

โดยให้ผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทยแต่งตั้งรองผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทยคนหนึ่งเป็นเลขาธิการ (มาตรา ๖)

ทั้งนี้ กฎหมายได้กำหนดให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อ ๒.๑) (๓) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อ ๒.๑) (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้ (มาตรา ๙ วรรคแรก)

๒.๒) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกีฬาอาชีพ

(๑) เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนากีฬาอาชีพต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๒) เสนอแนะคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้มาตรการทางภาษีอากรเพื่อการส่งเสริมและพัฒนากีฬาอาชีพ

(๓) เสนอความเห็นหรือให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีในเรื่องอันอาจมีผลกระทบต่อส่งเสริมและพัฒนากีฬาอาชีพ

(๔) กำหนดชนิดหรือประเภทกีฬาที่ให้ถือว่าเป็นกีฬาอาชีพตามกฎหมายนี้

(๕) กำหนดลักษณะหรือนิยามความหมายของการเป็นผู้ตัดสิน ผู้ฝึกสอน หรือผู้ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาอาชีพซึ่งให้ถือว่าเป็นบุคลากรกีฬาอาชีพตามกฎหมายนี้

(๖) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นจดทะเบียนการจดทะเบียน รายการหลักฐานการจดทะเบียน การเปลี่ยนรายการหลักฐานการจดทะเบียน การยกเลิกหลักฐานการจดทะเบียน การกำหนดแบบการจดทะเบียน การกำหนดแบบหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน การออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน และใบแทน หรือการอื่นใดที่เกี่ยวกับการจัดทำฐานข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูล การเผยแพร่ข้อมูลของนักกีฬาอาชีพ บุคลากรกีฬาอาชีพ สโมสรกีฬาอาชีพ หรือสมาคมกีฬาอาชีพ และผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ หรือการอื่นที่เกี่ยวข้องกับกีฬาอาชีพ

(๗) กำหนดมาตรฐานการจ้าง มาตรฐานการจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ มาตรฐานความปลอดภัยให้เป็นธรรมและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

(๘) ออกประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของนักกีฬาอาชีพ และบุคลากรกีฬาอาชีพ

(๙) กำหนดมาตรการและเงื่อนไขในการคุ้มครอง ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนนักกีฬาอาชีพ บุคลากรกีฬาอาชีพ ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ สมาคมกีฬาอาชีพและสโมสรกีฬาอาชีพ

(๑๐) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และวิธีพิจารณาเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์

(๑๑) วินิจฉัยอุทธรณ์ วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของนักกีฬาอาชีพ และบุคลากรกีฬาอาชีพ และการดำเนินการที่เกี่ยวกับการกีฬาอาชีพ

(๑๒) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน การบริหารกองทุน และการจัดหาผลประโยชน์ โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๑๓) ออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุน

(๑๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย (มาตรา ๑๑)

๒.๓) คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีก ๔ คน ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ด้านกฎหมายอย่างน้อย ๑ คน โดยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าว ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ทั้งนี้ กฎหมายได้กำหนดให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการกีฬาอาชีพและคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ด้วยโดยอนุโลม (มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓)

๒.๔) การกีฬาแห่งประเทศไทย

กำหนดให้การกีฬาแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ และคณะกรรมการบริหารกองทุน โดยมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษา วิเคราะห์และรวบรวมข้อมูล และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการ คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ และคณะกรรมการบริหารกองทุน (มาตรา ๑๖)

๓) สโมสรกีฬาอาชีพและสมาคมกีฬาอาชีพ (หมวด ๒, มาตรา ๑๗ ถึงมาตรา ๒๘)

๓.๑) การดำเนินการจดทะเบียน

กำหนดให้สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพจดทะเบียน โดยการจดทะเบียนดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับนักกีฬาอาชีพ และบุคลากรกีฬาอาชีพที่อยู่ในสังกัดหรือในความดูแลของตน เมื่อนายทะเบียนได้รับแบบการจดทะเบียนและหลักฐานแล้ว ก็ให้รับจดทะเบียนและดำเนินการออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่ผู้ยื่นจดทะเบียนโดยไม่ชักช้า เว้นแต่ผู้ยื่นจดทะเบียนได้ดำเนินการไม่ถูกต้องหรือครบถ้วน ในกรณีนี้กฎหมายได้กำหนดให้นายทะเบียนแนะนำให้ผู้ยื่นจดทะเบียนดำเนินการให้ถูกต้องและครบถ้วน ในคราวเดียวกันภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่รับแบบการจดทะเบียนและหลักฐานการจดทะเบียน เมื่อได้ดำเนินการถูกต้องและครบถ้วน ให้รับจดทะเบียนพร้อมออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่ผู้แจ้ง (มาตรา ๑๗)

โดยเมื่อสโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพได้รับหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนแล้ว สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพนั้นอาจใช้คำซึ่งแสดงว่าเป็นกีฬาอาชีพประกอบชื่อสโมสรหรือสมาคมก็ได้ อีกทั้งยังมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือ การส่งเสริม และการสนับสนุน ตามเงื่อนไขและมาตรการที่คณะกรรมการกำหนด รวมตลอดถึงสิทธิประโยชน์อื่นตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ด้วย (มาตรา ๑๘)

๓.๒) มาตรการช่วยเหลือ การส่งเสริม และการสนับสนุน

กำหนดให้สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพที่ได้รับหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนซึ่งประสงค์จะขอรับการช่วยเหลือ การส่งเสริม และการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมกีฬาอาชีพ ดำเนินการยื่นคำขอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุน (มาตรา ๑๙ วรรคแรก)

๓.๓) หน้าที่ของสโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพและนักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพ

(๑) กำหนดให้สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพที่ได้รับนักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพเข้าอยู่ในสังกัดหรืออยู่ในความดูแล มีหน้าที่ต้องจัดทำสัญญาจ้างหรือความตกลงร่วมกันแล้วแต่กรณี เป็นหนังสือ โดยข้อกำหนดในสัญญาจ้างหรือความตกลงร่วมกันดังกล่าว ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการจ้างหรือมาตรการในการคุ้มครองที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยอย่างน้อยต้องกำหนดเรื่องชั่วโมงทำงานตามปกติ วันหยุด วันลา การเลิกจ้าง มาตรการด้านความปลอดภัย และการคุ้มครองนักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพ การทำประกันเพื่อคุ้มครองชีวิต สุขภาพ และอุบัติเหตุ สำหรับนักกีฬาอาชีพและบุคลากรกีฬาอาชีพ การเฝ้าระวังรักษากรณีมีความเสียหายหรืออันตราย

อันเกิดจากการบาดเจ็บในการฝึกซ้อมหรือแข่งขันกีฬาอาชีพ รายได้ การแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างสโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพกับนักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพ (มาตรา ๒๑)

(๒) กำหนดให้สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยจรรยาสำหรับนักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพที่อยู่ในสังกัดหรืออยู่ในความดูแล ซึ่งระเบียบหรือข้อบังคับนั้นต้องไม่ขัดหรือแย้งกับประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ เพื่อใช้บังคับเป็นการภายในให้ชัดเจน รวมถึงกำหนดบทลงโทษสำหรับนักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพที่อยู่ในสังกัดหรืออยู่ในความดูแลที่ฝ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยจรรยาดังกล่าว หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามกฎหมายนี้ ซึ่งหากสโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพไม่ลงโทษนักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพตามบทลงโทษที่ได้กำหนดไว้ สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพนั้นอาจต้องถูกตัดสิทธิในการได้รับการช่วยเหลือ การส่งเสริม และการสนับสนุน รวมทั้งสิทธิประโยชน์อื่นที่กฎหมายกำหนดทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน (มาตรา ๒๒)

โดยกฎหมายได้กำหนดให้สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพส่งระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยจรรยาดังกล่าวต่อนายทะเบียนภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่ได้รับหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน แต่ในกรณีที่ระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยจรรยาที่ได้ยื่นไว้เปลี่ยนแปลงไป กำหนดให้สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว (มาตรา ๒๓)

(๓) ในกรณีที่ศาลอาญามีคำพิพากษาถึงที่สุดว่านักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพผู้ใดมีความผิดตามข้อ ๙.๒) (๑) ถึง (๔) กำหนดให้สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพตัดสิทธินักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพที่อยู่ในสังกัดหรืออยู่ในความดูแลในการได้รับการเสนอชื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาอาชีพในนามสโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพในรายการใด ๆ ตามระยะเวลาที่สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่า ๑ ปี ซึ่งหากสโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพไม่ตัดสิทธินักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพดังกล่าว สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพนั้นอาจถูกตัดสิทธิในการได้รับการช่วยเหลือ การส่งเสริม และการสนับสนุน รวมทั้งสิทธิประโยชน์อื่นที่กฎหมายกำหนดทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน (มาตรา ๒๔)

(๔) ในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาอาชีพ กำหนดให้สโมสรกีฬาอาชีพและสมาคมกีฬาอาชีพมีหน้าที่ดูแลนักกีฬาอาชีพ บุคลากรกีฬาอาชีพ และบรรดากองเชียร์หรือผู้เข้าชมการแข่งขันซึ่งนิยมชมชอบนักกีฬาอาชีพหรือทีมของตนที่อยู่

ภายในบริเวณสถานที่จัดการแข่งขันให้อยู่ในความเรียบร้อยตลอดระยะเวลาที่จัดการแข่งขันนัดที่ตนเข้าร่วมการแข่งขันนั้น (มาตรา ๒๗)

๓.๔) การดำเนินการกรณีสโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม

กำหนดให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และวิธีการพิจารณาเกี่ยวกับการร้องทุกข์และการอุทธรณ์กรณีที่นักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพไม่ได้รับความเป็นธรรมอันเนื่องจากการกระทำของสโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพ มาใช้บังคับกับกรณีที่สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมอันเนื่องจากการกระทำของสโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพอื่นด้วย โดยอนุโลม (มาตรา ๒๕)

๓.๕) ผลของการไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติหรือคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ

กฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจในการสั่งงดหรือระงับการช่วยเหลือ การส่งเสริม และการสนับสนุนทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนได้ในกรณีที่สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศที่ออกตามกฎหมายนี้ หรือคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ (มาตรา ๒๖)

๓.๖) การนำหมวด ๒ มาใช้บังคับแก่สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพของต่างประเทศ

กฎหมายกำหนดมิให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ ว่าด้วยสโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพนี้ มาใช้บังคับแก่สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพของต่างประเทศที่เข้าร่วมการแข่งขันในรายการการแข่งขันกีฬาอาชีพที่จัดขึ้นในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว ยกเว้นแต่บทบัญญัติในมาตรา ๒๗ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดูแลนักกีฬาอาชีพ บุคลากรกีฬาอาชีพ และบรรดากองเชียร์หรือผู้เข้าชมการแข่งขันซึ่งนิยมชมชอบนักกีฬาอาชีพหรือทีมของตนที่อยู่ภายในบริเวณสถานที่ที่จัดการแข่งขันให้อยู่ในความเรียบร้อยตลอดระยะเวลาที่จัดการแข่งขันนัดที่ตนเข้าร่วมการแข่งขันนั้นให้นำมาใช้บังคับแก่สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพของต่างประเทศด้วย (มาตรา ๒๘)

๔) นักกีฬาอาชีพและบุคลากรกีฬาอาชีพ (หมวด ๓, มาตรา ๒๙ ถึงมาตรา ๓๖)

๔.๑) การดำเนินการจัดแจ้ง

ให้นักกีฬาอาชีพและบุคลากรกีฬาอาชีพยื่นขอแจ้งการเป็นนักกีฬาอาชีพและบุคลากรกีฬาอาชีพต่อนายทะเบียน และเมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอจัดแจ้งแล้วให้นายทะเบียนออกบัตรประจำตัวให้นักกีฬาอาชีพและบุคลากรกีฬาอาชีพนั้น (มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐)

๔.๒) มาตรการในการคุ้มครอง การช่วยเหลือ การส่งเสริม และการสนับสนุน

(๑) ให้นักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพที่ได้รับบัตรประจำตัวแล้วมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การช่วยเหลือ การส่งเสริม และการสนับสนุนตามเงื่อนไขและมาตรการที่คณะกรรมการกำหนด รวมตลอดถึงสิทธิประโยชน์อื่นที่กฎหมายกำหนด โดยกฎหมายได้กำหนดให้นำบทบัญญัติในข้อ ๓.๒) และข้อ ๓.๕) มาใช้บังคับแก่การขอรับการคุ้มครอง การช่วยเหลือ การส่งเสริม และการสนับสนุนจากกองทุน และการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามกฎหมายนี้ หรือคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการของนักกีฬาอาชีพและบุคลากรกีฬาอาชีพด้วยโดยอนุโลม (มาตรา ๓๑)

(๒) ให้นักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพผู้ที่เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมอันเนื่องจากการกระทำของสโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพซึ่งตนสังกัดหรืออยู่ในความดูแล มีสิทธิร้องทุกข์ต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียนเสนอเรื่องร้องทุกข์ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ เพื่อทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยหรือพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ แต่ในกรณีที่นักกีฬาอาชีพ บุคลากรกีฬาอาชีพ สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพไม่พอใจคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ก็ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่รับแจ้งคำวินิจฉัยดังกล่าว (มาตรา ๓๔)

(๓) ให้นักกีฬาอาชีพและบุคลากรกีฬาอาชีพมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มกันเป็นองค์กร เพื่อผดุงศักดิ์ศรีและรักษาผลประโยชน์ของสมาชิก รวมทั้งการเจรจาความตกลงร่วมกันกับสโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพ โดยองค์กรดังกล่าวเมื่อจดทะเบียนแล้ว ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล (มาตรา ๓๕)

(๔) ในกรณีที่นักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยและได้เข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อเล่นกีฬาอาชีพหรือปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับกีฬาอาชีพโดยมีสัญญาจ้างหรือความตกลงร่วมกันกับสโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพ หากประสงค์ที่จะให้การกีฬาแห่งประเทศไทยช่วยเหลือประสานงาน หรืออำนวยความสะดวกในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว ให้บุคคลดังกล่าวหรือสโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพเจ้าสังกัดหรือดูแล แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนบุคคลและระยะเวลาตามสัญญาหรือความตกลงร่วมกัน หรือข้อมูลอื่นอันจำเป็นแก่การดำเนินการนั้นต่อการศึกษาแห่งประเทศไทย โดยให้การกีฬาแห่งประเทศไทยประสานงานและนำส่งข้อมูลที่จำเป็นต่อการพิจารณาอนุญาตแก่ผู้มีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวแล้วแต่กรณี หรือดำเนินการอื่นใดตามที่เห็นสมควรแก่กรณี (มาตรา ๓๖)

๔.๓) การจัดทำประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ

กำหนดให้ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณต้องมีกลไกและระบบในการดำเนินงานเพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการลงโทษในกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามต้องเป็นไปตามความร้ายแรงแห่งการกระทำ โดยการจัดทำประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณดังกล่าว จะต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียอย่างกว้างขวาง (มาตรา ๓๒)

๔.๔) ความสัมพันธ์ระหว่างนักกีฬาอาชีพและบุคลากรกีฬาอาชีพกับสโมสรหรือสมาคมกีฬาอาชีพ

กำหนดให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักกีฬาอาชีพและบุคลากรกีฬาอาชีพกับสโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพ ให้เป็นไปตามสัญญาและความตกลงร่วมกันระหว่างนักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพกับสโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพที่ตนสังกัดหรืออยู่ในความดูแล (มาตรา ๓๓)

๕) การจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ (หมวด ๔, มาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๓๙)

๕.๑) การแจ้งแผนการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดการแข่งขัน

กำหนดให้การจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพแต่ละรายการ ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพต้องแจ้งแผนการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดการแข่งขันซึ่งรวมถึงการแบ่งผลประโยชน์หรือรายได้ต่อนายทะเบียนก่อนการจัดการแข่งขันตามที่นายทะเบียนกำหนด

๕.๒) มาตรฐานการจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพและมาตรฐานความปลอดภัย

กำหนดให้ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพจัดให้มีมาตรฐานการจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพและมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับนักกีฬาอาชีพ บุคลากรกีฬาอาชีพ และผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาอาชีพ รวมทั้งผู้เข้าชมการแข่งขันกีฬาอาชีพซึ่งต้องเป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยอย่างน้อยต้องกำหนดเรื่อง que ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาคาร สถานที่ที่จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ ทางเข้าออกอาคารและสถานที่นั้น สิ่งอำนวยความสะดวก สถานที่และระบบที่จำเป็นต่อการควบคุมหรือดำเนินการจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพนั้น

(๒) มาตรการควบคุม ดูแล และรักษาความสงบเรียบร้อยในสถานที่ที่ใช้ในการแข่งขันกีฬาอาชีพหรือประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาอาชีพ

(๓) การสอดส่องดูแลการปฏิบัติงานของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาอาชีพ หรือการประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาอาชีพ มิให้มีพฤติกรรมที่สร้างความเสียหายแก่นักกีฬาอาชีพและบุคลากรกีฬาอาชีพ

(๔) การจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพนักกีฬาอาชีพโดยแพทย์แผนปัจจุบัน และรับรองด้วยว่านักกีฬาอาชีพนั้นมีสุขภาพแข็งแรงเพียงพอที่จะเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาอาชีพหรือประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาอาชีพได้อย่างปลอดภัย

(๕) การจัดให้มีบุคลากรทางการแพทย์ อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่จำเป็น และเหมาะสมต่อการรักษาสุขภาพร่างกายของนักกีฬาอาชีพและบุคลากรกีฬาอาชีพ อยู่ประจำสนามแข่งขัน หรือสถานที่จัดกิจกรรมกีฬาอาชีพ ตลอดเวลาที่มีการแข่งขันกีฬาอาชีพหรือประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาอาชีพ

(๖) การอำนวยความสะดวกแก่นักกีฬาอาชีพ บุคลากรกีฬาอาชีพ และผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาอาชีพ (มาตรา ๓๗)

๕.๓) ผลของการฝ่าฝืนไม่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ

ในกรณีที่นายทะเบียนพบว่าผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพมีการฝ่าฝืนไม่แจ้งแผนการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดการแข่งขัน ไม่จัดให้มีมาตรฐานการจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพและมาตรฐานความปลอดภัยและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นการกระทำผิดตามกฎหมายอื่นด้วย ให้นายทะเบียนแจ้งผู้มีหน้าที่รับผิดชอบหรือส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามกฎหมายต่อไป (มาตรา ๓๘)

๕.๔) สิทธิได้รับความช่วยเหลือในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ

กำหนดให้ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือ การส่งเสริม และการสนับสนุนในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการแข่งขัน แต่ละรายการ ตามเงื่อนไขและมาตรการที่คณะกรรมการกำหนด รวมตลอดถึงสิทธิประโยชน์อื่นที่กฎหมายกำหนด โดยกฎหมายให้นำบทบัญญัติในข้อ ๓.๒) และข้อ ๓.๕) มาใช้บังคับแก่การขอรับการช่วยเหลือ การส่งเสริม และการสนับสนุนจากกองทุน และการไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศที่ออกตามกฎหมายนี้หรือคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการของผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ โดยอนุโลม (มาตรา ๓๙)

๖) กองทุน (หมวด ๕, มาตรา ๔๐ ถึงมาตรา ๕๑)

๖.๑) วัตถุประสงค์ของกองทุนส่งเสริมกีฬาอาชีพ

กำหนดให้มีการจัดตั้ง “กองทุนส่งเสริมกีฬาอาชีพ” ในการกีฬาแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายเพื่อการดำเนินงานเกี่ยวกับการช่วยเหลือ การสงเคราะห์ สวัสดิการ การส่งเสริม การสนับสนุน การพัฒนา และการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาอาชีพ นักกีฬาอาชีพ และบุคลากรกีฬาอาชีพ (มาตรา ๔๐)

๖.๒) รายได้ของกองทุนส่งเสริมกีฬาอาชีพ

กำหนดให้กองทุนประกอบด้วย

(๑) เงินของกองทุนส่งเสริมกีฬาอาชีพตามข้อบังคับการกีฬาแห่งประเทศไทยว่าด้วยการบริหารกองทุน การจัดหาผลประโยชน์และการจัดการกองทุนส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่โอนมาตามข้อ ๑๐) (๒)

(๒) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้

(๓) เงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามความจำเป็น

(๔) เงินค่าปรับทางปกครองตามกฎหมายนี้

(๕) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้

(๖) เงินที่ได้จากการจำหน่ายทรัพย์สินของกองทุน หรือได้จากการจัดหรือร่วมจัดหารายได้เข้ากองทุน หรือได้จากระบบสิทธิประโยชน์ที่การกีฬาแห่งประเทศไทยดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมกีฬาอาชีพ

(๗) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุน หรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมาย

(๘) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน รวมทั้งผลประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา

(๙) รายได้อื่น ๆ

ทั้งนี้ เงิน ทรัพย์สิน และดอกผลที่กองทุนได้รับดังกล่าว ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ส่วนเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุนนั้น ให้จัดการตามเงื่อนไขที่ผู้บริจาคหรือผู้มอบให้ได้กำหนดไว้และจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว กองทุนต้องได้รับความยินยอมจากผู้บริจาคหรือผู้มอบให้ หรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏจะต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารกองทุน (มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓)

๖.๓) กิจกรรมที่สามารถใช้จ่ายเงินของกองทุนส่งเสริมกีฬาอาชีพได้

สำหรับเงินกองทุนกฎหมายกำหนดให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) ช่วยเหลือด้านสวัสดิการแก่นักกีฬาอาชีพ บุคลากรกีฬาอาชีพ และผู้ซึ่งประสบอุบัติเหตุหรือได้รับความเสียหายหรืออันตรายจากการแข่งขันกีฬาอาชีพ และกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์

(๒) สนับสนุนการพัฒนานักกีฬาอาชีพและบุคลากรกีฬาอาชีพ

(๓) เชิดชูเกียรติแก่นักกีฬาอาชีพแห่งชาติและบุคลากรกีฬาอาชีพแห่งชาติ

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการเตรียมนักกีฬาเพื่อให้เป็นนักกีฬาอาชีพ ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพเพื่อหารายได้เข้ากองทุน

(๖) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๔๔)

๖.๔) คณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมกีฬาอาชีพ

กำหนดให้มี “คณะกรรมการบริหารกองทุน” ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๒.๑) (๔) ผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนกรมบัญชีกลาง และผู้แทนสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวน ๘ คน ในจำนวนนี้จะต้องเป็นผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ด้านกีฬาจำนวน ๔ คน ด้านการบริหารจัดการภาครัฐจำนวน ๑ คน ด้านการบริหารจัดการภาคเอกชนจำนวน ๑ คน ด้านการเงินหรือการธนาคารจำนวน ๑ คน และด้านกฎหมายจำนวน ๑ คน เป็นกรรมการ โดยให้ผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทยแต่งตั้งพนักงานของการกีฬาแห่งประเทศไทยคนหนึ่งเป็นเลขานุการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารกองทุน (มาตรา ๔๕)

กฎหมายได้กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้ (มาตรา ๔๖)

๖.๕) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมกีฬาอาชีพ

(๑) พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

(๒) บริหารกองทุนและจัดหาผลประโยชน์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย (มาตรา ๔๘)

๖.๖) การเรียกคืนเงินช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุน

กำหนดให้กรณีที่ได้รับเงินช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนจากกองทุน ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุนที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด ให้การกีฬาแห่งประเทศไทยรายงานให้คณะกรรมการบริหารกองทุนทราบเพื่อพิจารณาเรียกคืนเงินช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุนนั้น พร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมายหรือตามสัญญา นำส่งเข้ากองทุน (มาตรา ๔๙)

๖.๗) การจัดทำงบการเงินและบัญชี

กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบการเงินและบัญชี ทำการส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายใน ๖๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี โดยให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนในรอบปีแล้วทำรายงานผลการสอบและรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการภายใน ๑๕๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อให้คณะกรรมการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ (มาตรา ๕๑)

๗) การยกย่องเชิดชูเกียรติ (หมวด ๖, มาตรา ๕๒ ถึงมาตรา ๕๓)

กำหนดให้นักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพที่ได้จัดแจ้งต่อนายทะเบียนแล้ว อาจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นนักกีฬาอาชีพแห่งชาติหรือบุคลากรกีฬาอาชีพแห่งชาติ โดยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือกนักกีฬาอาชีพแห่งชาติหรือบุคลากรกีฬาอาชีพแห่งชาติ การประกาศยกย่องรวมตลอดถึงประโยชน์ตอบแทนซึ่งนักกีฬาอาชีพแห่งชาติหรือบุคลากรกีฬาอาชีพแห่งชาติจะได้รับจากเงินกองทุน การถูกถอด และการถูกตัดสิทธิการได้รับประโยชน์ตอบแทน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๕๒)

ทั้งนี้ เมื่อบุคคลใดได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นนักกีฬาอาชีพแห่งชาติหรือบุคลากรกีฬาอาชีพแห่งชาติแล้ว กฎหมายกำหนดให้บุคคลนั้นต้องดำรงตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาเกียรติความเป็นนักกีฬาอาชีพแห่งชาติหรือบุคลากรกีฬาอาชีพแห่งชาติไว้ด้วย แต่ในกรณีที่นักกีฬาอาชีพแห่งชาติหรือบุคลากรกีฬาอาชีพแห่งชาติไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือถูกลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาให้นายทะเบียนดำเนินการถอดผู้นั้นออกจากการเป็นนักกีฬาอาชีพแห่งชาติหรือบุคลากรกีฬาอาชีพแห่งชาติ และให้สิทธิในการได้รับประโยชน์ตอบแทนจากเงินกองทุนในฐานะที่เป็นนักกีฬาอาชีพแห่งชาติหรือบุคลากรกีฬาอาชีพแห่งชาติเป็นอันระงับ (มาตรา ๕๓)

๘) นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ (หมวด ๗, มาตรา ๕๔ ถึงมาตรา ๕๗)

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนี้ กฎหมายได้กำหนดให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในที่ทำการสโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพ สถานที่จัดการแข่งขันกีฬาหรือสถานที่อื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ เพื่อตรวจสอบอาคารสถานที่ อุปกรณ์การแข่งขันกีฬา รวมทั้งเครื่องมือ เครื่องใช้ และยานพาหนะที่ใช้ในการจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพหรือกิจกรรมกีฬาที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับกีฬาอาชีพ ตลอดจนเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กับกีฬาอาชีพ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือเวลาทำการของสถานที่นั้น เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการดำเนินการที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้

(๒) มีหนังสือเรียกผู้ซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ ส่งเอกสาร หรือวัตถุที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบ การพิจารณาได้ (มาตรา ๕๔)

ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าว ให้นำกีฬาอาชีพ บุคลากรกีฬาอาชีพ หรือผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ ตลอดจนบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องหรืออยู่ในสถานที่นั้นอำนวยความสะดวกตามสมควร และในการปฏิบัติหน้าที่กฎหมายได้กำหนดให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง (มาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๖)

อนึ่ง ในการปฏิบัติการตามกฎหมายนี้ กฎหมายกำหนดให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๕๗)

๙) บทกำหนดโทษ (หมวด ๘, มาตรา ๕๘ ถึงมาตรา ๖๘)

๙.๑) โทษทางปกครอง กฎหมายกำหนดให้มีโทษทางปกครองสำหรับกรณีดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพไม่จัดแจ้งการดำเนินการตามข้อ ๓.๑) หรือไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดข้อมูล หรือรายการหลักฐานที่ได้เคยยื่นขอจัดแจ้งไว้แล้วต่อนายทะเบียนภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงนั้น ต้องระวางโทษปรับทางปกครองตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๕๘)

(๒) กรณีที่สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพไม่จัดทำสัญญาจ้างหรือความตกลงร่วมกันเป็นหนังสือ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการจ้างที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามข้อ ๓.๓) (๑) ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๕๙)

(๓) กรณีที่สโมสรกีฬาอาชีพหรือสมาคมกีฬาอาชีพไม่ปฏิบัติตามข้อ ๓.๓) (๒) หรือข้อ ๓.๓) (๓) ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๖๐)

(๔) กรณีที่สโมสรกีฬาอาชีพและสมาคมกีฬาอาชีพไม่ดูแลนักกีฬาอาชีพ บุคลากรกีฬาอาชีพและบรรดากองเชียร์หรือผู้เข้าชมการแข่งขันซึ่งนิยมชมชอบนักกีฬาอาชีพ หรือทีมของตนที่อยู่ภายในบริเวณสถานที่จัดการแข่งขัน ให้อยู่ในความเรียบร้อยตามข้อ ๓.๓) (๔) ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๖๑)

(๕) กรณีที่ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อ ๕.๑) และข้อ ๕.๒) ต้องระวางโทษปรับทางปกครองวันละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๖๒)

ทั้งนี้ กำหนดให้การกำหนดโทษปรับทางปกครองในส่วนนี้ และการพิจารณาโทษทางปกครอง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความร้ายแรงของพฤติกรรมแห่งการกระทำความเสียหายที่เกิดจากการกระทำนั้น ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และอัตราที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๖๓)

๙.๒) โทษอาญา กฎหมายกำหนดให้มีโทษอาญาสำหรับความผิดดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่นักกีฬาอาชีพหรือผู้อื่น เพื่อจูงใจให้นักกีฬาอาชีพกระทำการล้มกีฬา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๖๔)

(๒) ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อให้มีการกระทำการล้มกีฬา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๖๕)

(๓) ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้ตัดสินหรือผู้อื่น เพื่อจูงใจให้ผู้ตัดสินทำหน้าที่ตัดสินไม่เป็นไปตามระเบียบหรือกติกาการแข่งขัน หรือทำหน้าที่ตัดสินอย่างไม่ถูกต้องเที่ยงธรรม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๖๖)

(๔) ผู้ตัดสินใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อทำหน้าที่ตัดสินไม่เป็นไปตามระเบียบหรือกติกาการแข่งขันหรือทำหน้าที่ตัดสินอย่างไม่ถูกต้องเที่ยงธรรม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๖๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๖๗)

(๕) ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือนหรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๕.๑) ไม่มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานหรือสิ่งใดตามคำสั่งของคณะกรรมการ คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ คณะอนุกรรมการ นายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ แล้วแต่กรณี โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือ

(๕.๒) ชัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๘ (๑) หรือ (๒) (มาตรา ๖๘)

๑๐) บทเฉพาะกาล (มาตรา ๖๙ ถึงมาตรา ๗๔)

(๑) กำหนดให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากผู้ซึ่งได้รับเลือกให้เป็นและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๒.๑) (๓) (ก) และ (ข) และ (๔) ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ แต่ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการดังกล่าว

กฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการกีฬาอาชีพประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทยเพื่อทำหน้าที่คณะกรรมการไปพลางก่อน โดยให้รองผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทยซึ่งผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทยแต่งตั้งเป็นเลขานุการ (มาตรา ๖๙)

(๒) กำหนดให้โอนบรรดากิจการ เงิน และทรัพย์สิน ตลอดจนสิทธิ และหนี้ของกองทุนส่งเสริมกีฬาอาชีพตามข้อบังคับการกีฬาแห่งประเทศไทยว่าด้วยการบริหารกองทุน การจัดหาผลประโยชน์และการจัดการกองทุนส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๒ ไปเป็นของกองทุนส่งเสริมกีฬาอาชีพตามกฎหมายนี้ (มาตรา ๗๐)

(๓) กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการกีฬาอาชีพตามข้อ ๑๐) (๑) หรือคณะกรรมการตามข้อ ๒.๑) แล้วแต่กรณี ทำหน้าที่คณะกรรมการบริหารกองทุนไปพลางก่อนจนกว่าจะมีคณะกรรมการบริหารกองทุนตามกฎหมายนี้ (มาตรา ๗๑)

(๔) กำหนดให้สโมสรกีฬาอาชีพและสมาคมกีฬาอาชีพที่ดำเนินการอยู่ก่อนวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ให้มาจัดแจ้งการดำเนินการต่อนายทะเบียนภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ โดยในระหว่างนี้มีให้นำโทษทางปกครองในข้อ ๙.๑) (๑) มาใช้บังคับ (มาตรา ๗๒)

(๕) กำหนดมิให้นำความในข้อ ๕.๑) และข้อ ๕.๒) และโทษทางปกครองในข้อ ๙.๑) (๕) มาใช้บังคับแก่การจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพรายการที่ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ และยังไม่เสร็จสิ้น (มาตรา ๗๓)

(๖) กำหนดให้ออกกฎกระทรวง ระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายนี้ให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปีนับแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

โดยให้บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของการกีฬาแห่งประเทศไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาอาชีพที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายนี้จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามกฎหมายนี้ใช้บังคับ (มาตรา ๗๔) จ

หมายเหตุ :-

- พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันศุกร์ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เป็นต้นไป)

คำพิพากษาศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๙ - ๒๓๐/๒๕๕๖

วันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

เรื่อง พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๓๗๓/๕ บัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๙ วรรคสอง มาตรา ๔๐ (๕) และมาตรา ๓๐ หรือไม่

๑. ข้อเท็จจริงในคดีโดยสรุป

ศาลจังหวัดสระแก้วและศาลจังหวัดมีนบุรีส่งคำโต้แย้งของจำเลยในคดีอาญา เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ รวม ๒ คำร้อง โดยมีข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

คำร้องที่หนึ่ง (เรื่องพิจารณาที่ ๓/๒๕๕๖) พนักงานอัยการจังหวัดสระแก้ว เป็นโจทก์ ยื่นฟ้อง สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. สระแก้ว จำกัด โดยนายวัชระ จำปาเทศ จำเลยที่ ๑ มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย นายวัชระ จำปาเทศ จำเลยที่ ๒ เป็นประธานสหกรณ์ ฯ และนายนพพล ขอมคำดิน จำเลยที่ ๓ เป็นผู้จัดการสหกรณ์ ฯ เป็นคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑๓๒๓/๒๕๕๕ หมายเลขแดงที่ ๓๓๓๒/๒๕๕๕ ในความผิดฐานร่วมกันขายปุ๋ยอินทรีย์ปลอม อันเป็นความผิดต่อพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๓ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒/๒(๕) มาตรา ๖๕ มาตรา ๗๒/๔ มาตรา ๗๒/๕ และมาตรา ๗๒/๖ พระราชบัญญัติปุ๋ย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎหมายอื่น

คำร้องที่สอง (เรื่องพิจารณาที่ ๕/๒๕๕๖) พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด (สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา ๑๑ สำนักงานคดีอาญา) เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องบริษัท ฟ็อกซ์ ฟอรั่ม เลท จำกัด โดยนายสุโข สมตระกูล จำเลยที่ ๑ มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย และนายสุโข สมตระกูล จำเลยที่ ๒ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน ดำเนินกิจการผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้าโดยได้รับอนุญาตตามกฎหมาย เป็นคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑๒๑๓/๒๕๕๕ ในความผิดฐานร่วมกันผลิตปุ๋ยเคมีปลอมเพื่อการค้า โดยมีปริมาณธาตุอาหารรับรองต่ำกว่าร้อยละสิบตามที่ขึ้นทะเบียนไว้หรือระบุไว้ในฉลาก อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๓ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๗๒/๕ พระราชบัญญัติปุ๋ย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎหมายอื่น

ต่อมาจำเลยตามคำร้องทั้งสองให้การปฏิเสธและโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติปฎิบัติ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๗๒/๕ มีเนื้อหาขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๙ วรรคสอง กล่าวคือ พระราชบัญญัติปฎิบัติ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๗๒/๕ เป็นข้อสันนิษฐานตามกฎหมายที่มีผลเป็นการสันนิษฐานความผิดของจำเลย โดยโจทก์ไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ให้เห็นถึงการกระทำหรือเจตนาอย่างใดอย่างหนึ่งของจำเลยก่อนเป็นการนำการกระทำผิดของบุคคลอื่นมาเป็นเงื่อนไขของการสันนิษฐานให้จำเลยมีความผิด และต้องรับโทษทางอาญา โดยการสันนิษฐานว่าถ้าผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ก็ให้กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้น ต้องร่วมรับผิดกับนิติบุคคลผู้กระทำความผิดด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ได้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำความผิดของนิติบุคคลดังกล่าว โดยโจทก์ไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ถึงการกระทำหรือเจตนาของกรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นว่ามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของนิติบุคคลอย่างไร คงพิสูจน์แต่เพียงว่านิติบุคคลกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และจำเลยเป็นกรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นเท่านั้น กรณีจึงเป็นการสันนิษฐานไว้ตั้งแต่แรกแล้วว่า กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นได้กระทำความผิดด้วย อันมีผลเป็นการผลักภาระการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ไปยัง กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นทั้งหมดทุกคน บทบัญญัติมาตราดังกล่าว จึงเป็นการสันนิษฐานความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาโดยอาศัยสถานะของบุคคลเป็นเงื่อนไข และขัดกับหลักนิติธรรมข้อที่ว่าโจทก์ในคดีอาญาต้องมีภาระการพิสูจน์ถึงการกระทำความผิดของจำเลยให้ครบองค์ประกอบความผิด นอกจากนี้ ยังเป็นการนำบุคคลเข้าสู่กระบวนการดำเนินคดีอาญาให้ต้องตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่งทำให้บุคคลดังกล่าวอาจถูกจำกัดสิทธิและเสรีภาพ เช่น การถูกจับกุม หรือถูกคุมขัง โดยไม่มีพยานหลักฐานตามสมควรในเบื้องต้นว่าบุคคลนั้นได้กระทำการหรือมีเจตนาประการใดอันเกี่ยวกับความผิดตามที่ถูกกล่าวหา บทบัญญัติมาตราดังกล่าวในส่วนที่สันนิษฐานความผิดอาญาของจำเลยจึงขัดกับหลักนิติธรรมและขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๙ วรรคสอง ตามนัยคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๒/๒๕๕๕ จำเลยตามคำร้องทั้งสองจึงขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ว่า พระราชบัญญัติปฎิบัติ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๗๒/๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๙ วรรคสอง มาตรา ๔๐ (๕) และมาตรา ๓๐ หรือไม่ ศาลจังหวัดสระแก้วและศาลจังหวัดมีนบุรีเห็นว่า พระราชบัญญัติปฎิบัติ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๗๒/๕ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี และยังมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติดังกล่าว จึงส่งคำโต้แย้งของจำเลยตามคำร้องทั้งสองเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑

๒. ประเด็นพิจารณาเบื้องต้น

ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องทั้งสองนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามคำร้องทั้งสองมีประเด็นโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติปฎิ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๗๒/๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๙ วรรคสอง มาตรา ๔๐ (๕) และมาตรา ๓๐ หรือไม่ ซึ่งศาลจังหวัดสระแก้วและศาลจังหวัดมีนบุรีจะนำบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมาใช้บังคับแก่คดี และยังมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้มาก่อน กรณีจึงต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำ คำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๑๓) ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องทั้งสองไว้พิจารณาวินิจฉัย และโดยที่คำร้องทั้งสองมีประเด็นวินิจฉัยอย่างเดียวกันจึงให้รวมพิจารณาและวินิจฉัยไปในคราวเดียวกัน

๓. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

กรณีมีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติปฎิ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๗๒/๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๙ วรรคสอง มาตรา ๔๐ (๕) และมาตรา ๓๐ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญมาตรา ๓๙ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพ ของชนชาวไทย ส่วนที่ ๔ สิทธิในกระบวนการยุติธรรม โดยวรรคสอง บัญญัติว่า ในคดีอาญาต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด เป็นบทบัญญัติที่มีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พื้นฐานของบุคคลซึ่งตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา มิให้ต้องตกอยู่ในฐานะเป็นผู้กระทำความผิด ก่อนที่จะได้รับการพิสูจน์ความผิดจากโจทก์ โดยให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด จนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิด ซึ่งข้อสันนิษฐานว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา เป็นผู้บริสุทธิ์ (presumption of innocence) ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๙ วรรคสอง นี้ เป็นข้อสันนิษฐานอันมีที่มาจากหลักสิทธิมนุษยชน ดังปรากฏอยู่ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) ข้อ ๑๑ ที่ว่า บุคคลซึ่งถูกกล่าวหาว่ามีความผิดอาญามี สิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริสุทธิ์ จนกว่าจะมีการพิสูจน์ว่ามีความผิดตามกฎหมายในการ พิเคราะห์โดยเปิดเผย และผู้นั้นได้รับหลักประกันทั้งหลายที่จำเป็นในการต่อสู้คดี ประกอบกับกติการะหว่าง ประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights) ข้อ ๑๔.๒ ที่ว่า บุคคลทุกคนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ต้องมีสิทธิได้รับการสันนิษฐานว่า เป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะพิสูจน์ตามกฎหมายได้ว่ามีความผิด อันถือเป็นหลักการพื้นฐานของระบบ งานยุติธรรมทางอาญาสากลที่ว่า บุคคลทุกคนมิใช่ผู้กระทำความผิดอาญา เพื่อเป็นหลักประกัน แห่งสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางอาญาที่รัฐให้การรับรองแก่บุคคลทุกคนที่จะไม่ ถูกลงโทษทางอาญา จนกว่าจะมีพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ว่าเป็นผู้กระทำความผิด และเป็นหลักการ ที่สำคัญประการหนึ่งของหลักนิติธรรม (The Rule of Law) ที่ได้รับการยอมรับในนานาอารยประเทศ

สำหรับพระราชบัญญัติปฎิ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นโดยมีเจตนารมณ์เพื่อควบคุม การผลิต การขาย และการนำหรือสั่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรให้เป็นไปโดยสุจริต รวมทั้งควบคุม

การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อส่งเสริมภาคเกษตรกรรมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน อันเป็นการรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศไทยทางด้านเกษตรกรรม ประกอบกับเนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม เกษตรกรมีความจำเป็นต้องใช้ปุ๋ยเป็นอาหารพืชหรือบำรุงดินเพื่อช่วยเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น และปัจจุบันนี้มีการสั่งปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศมาจำหน่ายและผสมเพื่อจำหน่ายแก่เกษตรกรในปริมาณมากขึ้นทุกปี แต่ปรากฏว่าปุ๋ยเคมีที่จำหน่ายในท้องตลาดนั้น มักจะมีปุ๋ยเคมีปลอม ปุ๋ยเคมีผิดมาตรฐาน ปุ๋ยเคมีเสื่อมคุณภาพทั้งน้ำหนักปุ๋ยเคมีก็น้อยกว่าที่แจ้งไว้ในฉลาก ปริมาณธาตุอาหารพืชไม่ถูกต้องครบถ้วนตามข้อความที่แจ้งไว้ในฉลาก เป็นการเอาเปรียบแก่เกษตรกรและหวังผลกำไรเกินควร โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายแก่ผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกร และยังเป็นการเสียหายแก่นโยบายการส่งเสริมการเกษตรของรัฐบาล ทั้งนี้ การควบคุมดังกล่าวซึ่งรวมถึงปุ๋ยชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์ที่ไม่ได้คุณภาพด้วย และเพื่อให้รัฐใช้เป็นเครื่องมือในการจัดระเบียบการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการธุรกิจปุ๋ยมิให้กระทำการโดยหวังผลกำไรเกินควร และคุ้มครองผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรให้ได้ใช้ปุ๋ยที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และมีให้ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบการธุรกิจปุ๋ย จึงมีบทกำหนดความผิดและโทษทางอาญาไว้ ดังเช่นในมาตรา ๗๒/๕ ที่วางข้อสันนิษฐานไว้ว่า ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคลก็ให้กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้กระทำความผิดด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ได้มีส่วนร่วมรู้เห็นในการกระทำความผิดของนิติบุคคลดังกล่าว กล่าวคือ โจทก์ไม่ต้องพิสูจน์ถึงการกระทำใด ๆ ของกรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นว่ามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของนิติบุคคลแต่อย่างใด คงพิสูจน์เพียงว่านิติบุคคลกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และจำเลยเป็นกรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลดังกล่าวเท่านั้น ซึ่งไม่เกี่ยวกับการกระทำของกรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลที่กระทำความผิดแต่อย่างใด กรณีจึงเป็นการสันนิษฐานไว้แต่แรกแล้วว่า กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นได้กระทำความผิดร่วมกับนิติบุคคลด้วย อันมีผลเป็นการผลักภาระการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ไปยังกรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นทั้งหมดทุกคน ประกอบกับหลักพื้นฐานว่าด้วยความรับผิดทางอาญา นั้น ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๕๙ บัญญัติว่า “บุคคลจะต้องรับผิดในทางอาญาก็ต่อเมื่อได้กระทำ ...” ดังนั้น บุคคลไม่ว่าบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลจะมีความรับผิดในทางอาญาก็ต่อเมื่อมีการกระทำ ซึ่งรวมถึงการงดเว้น ละเว้น เพิกเฉย หรือการไม่กระทำในลักษณะอื่น ๆ ด้วย เพราะฉะนั้น การที่กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลจะต้องร่วมรับผิดชอบตามที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดด้วย ก็ต่อเมื่อบุคคลเหล่านั้นมีการกระทำ หรืองดเว้นกระทำการที่ตนมีหน้าที่ต้องป้องกันผล หรือควรต้องกระทำด้วย แต่พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๗๒/๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปุ๋ย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติให้กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการ

ของนิติบุคคลจะต้องร่วมรับผิดชอบกับนิติบุคคลที่เป็นผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยโจทก์ไม่ต้องพิสูจน์ให้เห็นว่าบุคคลเหล่านั้นซึ่งเป็นจำเลยได้มีการกระทำความผิดหรือไม่ได้กระทำการอันเป็นความผิดตามกฎหมายแต่อย่างใดก่อน บทบัญญัติมาตราดังกล่าว จึงเป็นการสันนิษฐานความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา โดยอาศัยสถานะของบุคคลเป็นเงื่อนไข มิใช่การสันนิษฐานข้อเท็จจริงที่เป็นองค์ประกอบความผิดเพียงบางข้อหลังจากที่โจทก์ได้พิสูจน์ให้เห็นถึงการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความผิดที่จำเลยถูกกล่าวหา และยิ่งขัดกับหลักนิติธรรมที่ว่าโจทก์ในคดีอาญาต้องมีภาระการพิสูจน์ถึงการกระทำความผิดของจำเลยให้ครบองค์ประกอบของความผิด

นอกจากนี้ บทบัญญัติมาตราดังกล่าวยังเป็นการนำบุคคลเข้าสู่กระบวนการดำเนินคดีอาญาให้ต้องตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่งทำให้บุคคลดังกล่าวอาจถูกจำกัดสิทธิและเสรีภาพ เช่น การถูกจับกุม หรือถูกคุมขัง โดยไม่มีพยานหลักฐานตามสมควรในเบื้องต้นว่า บุคคลนั้นได้กระทำการหรือมีเจตนาประการใดอันเกี่ยวกับความผิดตามที่ถูกกล่าวหา พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๗๒/๕ ในส่วนที่สันนิษฐานความผิดอาญาของผู้ต้องหาหรือจำเลย โดยไม่ปรากฏว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยได้กระทำการหรือมีเจตนาประการใดอันเกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้น จึงขัดต่อหลักนิติธรรมและขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๙ วรรคสอง

๔. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญโดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๕ คน คือ นายจรูญ ภัคดีธนากุล นายเฉลิมพล เอกอรุ นายชัช ชลวร นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ และนายบุญส่ง กุลบุปผา จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๗๒/๕ เฉพาะในส่วนที่สันนิษฐานให้กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย โดยไม่ปรากฏว่ามีการกระทำหรือมีเจตนาประการใดอันเกี่ยวกับการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๙ วรรคสอง

ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๔ คน คือ นายจรูญ อินทจาร นายนุรักษ์ มาประณีต นายสุพจน์ ไข่มุกด์ และนายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๗๒/๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๙ วรรคสอง มาตรา ๔๐ (๕) และมาตรา ๓๐

โดยเหตุผลดังได้วินิจฉัยข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๗๒/๕ เฉพาะในส่วนที่สันนิษฐานให้กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย โดยไม่ปรากฏว่ามีการกระทำหรือมีเจตนาประการใดอันเกี่ยวกับการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เป็นบทบัญญัติที่ขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๙ วรรคสอง เป็นอันใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ซึ่งเมื่อได้วินิจฉัยดังนี้แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราอื่น ๆ หรือไม่ อีกต่อไป

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕/๒๕๕๗

วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

เรื่อง พุทธวจการแผ่นดินเสนอเรื่องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕ (๑) ว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ตามพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นการเลือกตั้งที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

๑. ข้อเท็จจริงในคดีโดยสรุป

ผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้ร้อง เสนอเรื่องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕ (๑) โดยมีข้อเท็จจริง สรุปได้ดังนี้

ผู้ร้องได้รับหนังสือร้องเรียนจากนายกิตติพงษ์ กมลธรรมวงศ์ ว่า การดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปขึ้นเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ อันมีผลทำให้การดำเนินการจัดการเลือกตั้งในครั้งนี้และที่จะมีขึ้นต่อไปเป็นอันสิ้นผลไป จึงขอให้ผู้ร้องพิจารณาตรวจสอบการละเลยการปฏิบัติหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๔ วรรคหนึ่ง (๑) (ค) และส่งเรื่องการดำเนินการและการออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ และการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายของคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ ไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เป็นการเลือกตั้งที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปขึ้นใหม่

ผู้ร้องเห็นว่า ปัญหาตามหนังสือร้องเรียนเป็นเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่โดยตรงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๕ ถึงมาตรา ๒๔๑ ของคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ซึ่งเป็นเรื่อง que ผู้ร้องรับไว้พิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริงได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๔ วรรคหนึ่ง (๑) (ค) ประกอบกับปัญหาตามหนังสือร้องเรียนไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง จึงอยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัย นอกจากนี้ ปัญหาตามหนังสือร้องเรียน

ยังมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงโดยตรงกับพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้

ดังนั้น เมื่อการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ตามเงื่อนไขระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ ภายใต้สถานการณ์ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลดังเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ไม่อาจดำเนินการให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมตามรัฐธรรมนูญและระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง จึงมีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง มาตรา ๙๓ วรรคสอง และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๓๕ และมาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ผู้ร้องจึงเสนอเรื่องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕ (๑) ว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ตามพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นการเลือกตั้งที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และขอให้เพิกถอนการเลือกตั้งครั้งนี้ รวมทั้งให้ดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปขึ้นใหม่ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

๒. ประเด็นพิจารณาเบื้องต้น

ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕ (๑) หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องมีความประสงค์จะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เฉพาะในส่วนที่กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เนื่องจากการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ อันเป็นประเด็นปัญหาตามคำร้อง เป็นการดำเนินการที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงเป็นประเด็นปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของพระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าว และถึงแม้พระราชกฤษฎีกาจะเป็นกฎหมายที่มีศักดิ์ต่ำกว่าพระราชบัญญัติ แต่พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้มีใช้พระราชกฤษฎีกาที่ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติหรือกฎหมายที่มีฐานะเทียบเท่าพระราชบัญญัติซึ่งอยู่ในอำนาจตรวจสอบของศาลปกครอง หากแต่เป็นพระราชกฤษฎีกาที่ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญและด้วยเหตุที่พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้เป็นกฎหมายเฉพาะที่มีลักษณะพิเศษซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง อันเป็นส่วนหนึ่งของบทบัญญัติในหมวด ๖ ว่าด้วยรัฐสภาและเป็นส่วนที่สำคัญของบทบัญญัติเกี่ยวกับการยุบสภาผู้แทนราษฎร จึงถือได้ว่าเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕ (๑) ที่ผู้ร้องอาจเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญได้ ประกอบกับการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

ไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสมบูรณ์ในวันเดียวกันได้ ทั้งยังทำให้เกิดปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญตามมาอีกหลายประการ ซึ่งไม่มีองค์กรณีใดนอกจากศาลรัฐธรรมนูญที่จะมีอำนาจตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ได้ คดีจึงอยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้ กรณีจึงเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕ (๑) ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๑๘) ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัย

๓. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

กรณีมีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เฉพาะในส่วนที่กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

ในการพิจารณาประเด็นตามคำร้องนี้ มีเหตุแห่งคำร้องที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องวินิจฉัยก่อนว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ได้กระทำเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ซึ่งคณะกรรมการเลือกตั้งได้ดำเนินการจัดการเลือกตั้งโดยกำหนดวันที่พรรคการเมืองจะยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ และกำหนดวันรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ตั้งแต่วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๗ แต่ปรากฏว่ามีการชุมนุมทางการเมืองประท้วงและขัดขวางการสมัครรับเลือกตั้ง เป็นผลให้เขตเลือกตั้งจำนวน ๒๘ เขตเลือกตั้งไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง

การที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง ให้กำหนดวันเลือกตั้งเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร นั้น มีเจตนารมณ์เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปตามหลักพื้นฐานของการเลือกตั้งที่สำคัญได้แก่ หลักการเลือกตั้งโดยเสรี กล่าวคือ ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งทุกคนย่อมใช้สิทธิโดยปราศจากการบังคับ หรือกดดันทางจิตใจหรือการใช้อิทธิพลใด ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจ ไม่ว่าจะการใช้อิทธิพลเหล่านี้จะมาจากฝ่ายใด ทั้งระหว่างการเลือกตั้งและภายหลังการเลือกตั้ง ต้องไม่ให้มีการควบคุมทิศทางการลงคะแนนเสียงไม่ว่าจะเป็นโดยการกระทำในรูปแบบใด ผู้ออกเสียงเลือกตั้งต้องตัดสินใจลงคะแนนได้อย่างอิสระภายใต้กระบวนการสร้างความคิดเห็นทางการเมืองที่เปิดเผย หลักการเลือกตั้งโดยเสรีนี้จึงครอบคลุมถึงการเตรียมการเลือกตั้งและโดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบคลุมถึงการสมัครรับเลือกตั้งและการหาเสียงเลือกตั้งด้วย จึงเห็นได้ว่า การกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปมากกว่าหนึ่งวันจะทำให้การสมัครรับเลือกตั้ง พฤติกรรมการหาเสียง พฤติกรรมการลงคะแนนเลือกตั้ง หรือบรรดาเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในวันเลือกตั้งที่กำหนดขึ้นในวันหนึ่ง มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งที่กำหนดขึ้นในอีกวันหนึ่งได้

วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎรที่ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง เป็นวันที่เมื่อกำหนดขึ้นแล้ว ผู้เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งมีหน้าที่ต้องไปดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้มีการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานั้น คือ การรับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้ง การประกาศชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง และการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ส่วนวันลงคะแนนเลือกตั้งนั้นกำหนดขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับการดำเนินการจัดการเลือกตั้งทั่วไปตามที่พระราชกฤษฎีกากำหนดไว้ การกำหนดวันลงคะแนนเลือกตั้งนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งวันลงคะแนนเลือกตั้งอาจมีได้หลายวัน เช่น การลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้งตามมาตรา ๙๔ การลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งตามมาตรา ๙๕ แต่การใช้สิทธิเลือกตั้งนั้น จะมีได้ก็ต่อเมื่อมีผู้สมัครรับเลือกตั้งอยู่ในวันที่ลงคะแนนเลือกตั้งเพื่อให้ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งสามารถลงคะแนนเลือกตั้งได้ ในขณะที่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปจะต้องมีเพียงวันเดียวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง

กรณีปัญหาที่ไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งใน ๒๘ เขตเลือกตั้งนั้น เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ในส่วนที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการดำเนินการจัดให้มีการลงคะแนนเลือกตั้งใหม่แล้ว เห็นว่า มาตรา ๗๘ เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด “วันลงคะแนนเลือกตั้งใหม่” ในกรณีที่มีการลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งแห่งใดไม่สามารถกระทำได้นั้นเนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นซึ่งเกิดขึ้นก่อนวันเลือกตั้ง และมาตรา ๑๐๘ เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด “วันลงคะแนนเลือกตั้งใหม่” ในกรณีก่อนวันเลือกตั้งถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งใดหรือในเขตเลือกตั้งใดจะมีได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม อันเกิดจากการกระทำของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

ส่วนบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งในการกำหนดให้มีการ “ลงคะแนนเลือกตั้งใหม่” หรือ “จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่” รวมทั้งให้อำนาจศาลฎีกาสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ เฉพาะในกรณีที่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งแล้วแต่มีเหตุตามที่กฎหมายกำหนดทำให้ไม่อาจลงคะแนนเลือกตั้งได้ หรือมีข้อเท็จจริงที่ทำให้การเลือกตั้งนั้นไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ทว่าเหตุแห่งคำร้องในคดีนี้ เขตเลือกตั้งที่เป็นปัญหาทั้ง ๒๘ เขตเลือกตั้ง ไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง ถือว่ายังไม่มีจัดการเลือกตั้งทั่วไปใน ๒๘ เขตเลือกตั้งนี้มาก่อนเลย จึงไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งและศาลฎีกาที่จะให้จัดการเลือกตั้งใหม่ได้

เมื่อพิจารณารัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๙๓ วรรคหก เห็นได้ว่า รัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวมีเจตนารมณ์ที่จะให้สภาผู้แทนราษฎรมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ครบตามจำนวนห้าร้อยคน โดยต้องมาจากการเลือกตั้งเป็นการทั่วไปในวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ วรรคสองด้วย ดังนั้น การจัดการเลือกตั้งเพื่อให้ได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใน ๒๘ เขตเลือกตั้งที่เป็นปัญหา จึงต้องจัดให้มีขึ้นในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มิได้ให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งและศาลฎีกาในการจัดการเลือกตั้งใหม่ใน ๒๘ เขตเลือกตั้งดังกล่าว การที่จะดำเนินการจัดการเลือกตั้งใน ๒๘ เขตเลือกตั้งนั้นต่อไป จำเป็นต้องมีการกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปขึ้นใหม่อีกวันหนึ่ง ย่อมเป็นการไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และก่อให้เกิดข้อโต้แย้งทางกฎหมายต่อไปไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งเป็นผลที่ต้องเกิดขึ้นอย่างแน่แท้ อันจะทำให้วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งนี้มีสองวัน คือวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ และวันที่จะกำหนดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปขึ้นใหม่สำหรับ ๒๘ เขตเลือกตั้งที่ยังไม่เคยมีการรับสมัครเลือกตั้งมาก่อนเลย ซึ่งเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง ที่บัญญัติให้กำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

เมื่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ไม่สามารถที่จะดำเนินการให้เป็นไปในวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง ได้ เนื่องจากปัญหาดังกล่าวเกิดจากมูลเหตุสำคัญคือการกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปตามพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีความขัดแย้งและความแตกแยกของชนในชาติอย่างรุนแรง และมีการขัดขวางการสมัครรับเลือกตั้ง การจัดการเลือกตั้งภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว ย่อมทำให้การจัดการเลือกตั้งไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าสามารถกำหนดวันเลือกตั้งทั่วไปขึ้นใหม่ได้หรือไม่ และเป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรีหรืออำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๕๗ ว่าหากมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดวันเลือกตั้งทั่วไปขึ้นใหม่ต่างจากวันเลือกตั้งทั่วไปเดิมที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร ก็สามารถกระทำได้ โดยเป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันของนายกรัฐมนตรีและประธานกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปสำเร็จลุล่วงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แต่ปรากฏว่านายกรัฐมนตรีไม่เลื่อนวันเลือกตั้งทั่วไป และมีการดำเนินการเลือกตั้งเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ โดยไม่สามารถจัดให้มีการเลือกตั้งสำหรับ ๒๘ เขตเลือกตั้ง ซึ่งยังไม่เคยมีการรับสมัครเลือกตั้งมาก่อนเลย ถือได้ว่าในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ มิได้เป็นวันที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร จึงเป็นการเลือกตั้งที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เป็นผลให้พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เฉพาะในส่วนที่กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ มีปัญหา

เกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง ส่วนการพิจารณาวินิจฉัยเหตุแห่งคำร้องในข้ออื่น ๆ ไม่อาจทำให้ผลการวินิจฉัยเปลี่ยนแปลงไป จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยเหตุแห่งคำร้องในข้ออื่น ๆ อีก

๔. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

โดยเหตุผลดังได้วินิจฉัยข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยโดยเสียงข้างมากกว่า พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เฉพาะในส่วนที่กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ไม่สามารถจัดการให้เป็นการเลือกตั้งวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร จึงไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง

